

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 16 februari 2012

MEDITATIE

Een Worm

In deze klaagpsalm, een profetie van Christus' lijden, wordt ons het beeld gegeven van de lijdende Knecht des Heeren als een Worm. Wat is een worm?

Dat is een zeer zwak en krachteloos beestje. Het wordt in 't geheel niet geacht, het wordt onder de voet vertrappt. En nu is Christus een Worm geworden. Wat was het al een grote, neerbuigende goedheid dat de Zoon van God een Man, een Mens werd. Maar alsof dat nog te veel was, wordt Hij nu nog minder: een Worm! Hij, Die het geen roef behoefde te achten Gode den Vader even gelijk te zijn, heeft een dienstknechtelijke gestalte aangenomen, Zich daarin openbarende als een Worm wegens de zwakheid en de hulpeloosheid. Niet om medelijden op te wekken; Hij, de Schoonste onder de mensenkinderen, heeft Zich uit liefde voor de Zijnen zo diep vernederd dat Hij werd als een arme, hulpbehoevende Worm. Hij kroop als Borg voor en onder God om voor de opstand en de hoogmoed van Zijn uitverkorenen te boeten.

Maar Ik ben een Worm en geen Man.

Psalm 22:7a

"Ik ben een Worm en geen Man!" Er is welhaast geen nietiger diertje te noemen dan de aardworm. Zijn leven is in het stof. Hij is aan de aarde verbonden en kan zich niet boven de aarde verheffen. Verbonden aan het aardse en aan de dood. Immers, de lichamen worden van de wormen gegeten. En nu heeft Christus Zich als zo'n worm vernederd omdat Hij voor nietige stofbewoners van eeuwigheid Borg was geworden. Omdat Hij de dood moest ingaan voor doodschuldige zondaren. Wat is een worm teer en week. Je vertrappt hem zo onder je voeten. Voor een ander dier ga je nog uit de weg, maar een worm is niet in tel, wordt niet gezien, wordt niet geacht. Zo weinig in tel was de Zoon van God. Als Pilatus het volk voor de keuze stelt, dan klinkt het: "Weg met Dezen en laat ons Barabbas los!" Hij is

niet waardig dat Hij leeft. "Ik ben een worm en geen man!" Een worm heeft ook geen enkel wapen ter verdediging en geen stem om zijn nood kenbaar te maken. Hij moet zich weerloos en hulpeloos laten vertrappen zonder dat iemand hem helpt. Zo heeft de Borg geheel alleen de pers moeten treden. Hij heeft geleden voor zondaren die het verdiend hadden zonder hulp de volle zwaarte van de goddelijke toorn te dragen. Als een worm werd Hij platgetreden onder de voeten van de Almachtige, want Sion moest door recht verlost worden. "Ik ben een Worm en geen Man!" "Geen Man." Letterlijk staat er: "een niet Man." Hij was zo misvormd door het lijden, dat Hij bijna op een mens niet meer geleek. Zo zien we Hem in Gethsemané. Eerst was Hij biddende, staande, brood uitdelende, zieken genezende, doden opwekkende, maar daarna in de grootste zielsonsteltenis op de grond liggende, met het aangezicht ter aarde. Hij, Die de Vorst was van het heil des hemels, zoals Hij Zich als een Man aan Jozua openbaarde; Hij, de Man, Gods metgezel, is geworden tot een niet-Man. Het grondwoord voor man betekent hier eigenlijk held, zoals in Psalm 89 voorzeggd was: "Ik heb hulpe besteld bij een Held." Maar de tijd van de heldendaden, van de machtige wonderen, ligt nu achter. In de diepste vernedering moet nu die Held zeggen: "Ik ben een Worm en geen Man." Wat wordt het hier waar: "Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood zult sterven." Hoe noodzakelijk dan deel te hebben aan Hem, Die was als een Worm en geen Man. Hoe zal dat moeten? Wel, dan zullen wij onszelf als een worm moeten leren kennen, want aardwormen zijn we allemaal geworden door de zonde en in die aarde wroeten we als een worm. Van de aarde verwachten we ons heil en van het stof is onze verwachting. Dat we ons langs de weg van het wonder van de waarachtige wedergeboorte dan zo leren kennen, maar dat we ook als een worm leren kruipen. Dan moeten we af van onze hoogmoed en leren het rechtvaardig oordeel Gods

Inhoud

- 1 Een Worm
- 2 Commentaar: Pedagogisch pelagianisme
- 3 Een psalm, een lied: Psalm 19 (7)
- 4 Philpot en zijn vrienden (1)
- 5 Even maar...
- 6 De verzegeling met de Heilige Geest (5)
- 7 Van der Groe over de beloften
- 8 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 11 Berichten
- 11 Kerkdiensten

90e jaargang

Nr. 20

te aanvaarden en te omhelzen, opdat ook eenmaal zal worden vervuld de belofte des verbonds: "Vrees niet, gij wormpje Jacobs, gij volkje Israëls." In de hemelse heerlijkheid zullen die wormen niet meer vertrappt worden. Smaad en verachting zullen daar hun deel niet meer zijn. Dan zullen ze gelijk zijn aan de engelen Gods in de hemel. Dan mogen ze Hem zien, Die Zich eenmaal vernederde als een

worm, maar Die nu is blinkende in hemelse glorie, zittende aan de rechterhand Zijns Vaders. En daar behoeven ze nooit meer te klagen: "Hoe kleeft mijn ziel aan het stof." Maar dan zal de juichtoon klinken vanwege het vrijmachtige Godswerk: "Het is door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen!"

Dirksland,

ds. J. Schipper

COMMENTAAR

Pedagogisch pelagianisme

De christelijke gereformeerde predikant dr. A. Huijgen stelde onlangs in een column in het RD dat er in het reformatorisch onderwijs sprake is van pedagogisch pelagianisme. Nu is, naar ik aanneem, pelagianisme voor de lezers van De Saambinder geen onbekend begrip. Die term verwijst naar de theologie van de monnik Pelagius, die leefde in de vijfde eeuw.

Volgens Pelagius had de mens ook na de zondeval een vrije wil om de zonde of het goede te kiezen. Gods genade droeg slechts een helpend karakter en bovendien moest een mens zich door zijn deugdzaam gedrag die genade waardig maken. Christus was mens geworden om ons tot voorbeeld te zijn op het pad der deugd. Het zal duidelijk zijn dat dit een volstreekte om-

kering is van de Bijbelse leer. Terecht heeft Augustinus het pelagianisme krachtig bestreden.

Liberaal mensbeeld

Een beschuldiging van pelagianisme komt dan in reformatorische kring ook hard aan. Toch meent dr. Huijgen die term te moeten gebruiken. Althans in de vorm van pedagogisch pelagianisme. 'Ook op reformatorische scholen', zo schreef hij, 'kun je de visie tegenkomen dat elk kind zijn eigen kwaliteiten moet kunnen ontplooiën'. Dat sluit helemaal aan bij het liberale mens- en kindbeeld dat tegenwoordig domineert. Een mens die zich in vrijheid kan ontwikkelen, maakt de best denkbare ontwikkeling door, zo geldt voor velen als de hoogste wijsheid. De mens is in wezen goed en moet daarom in zijn ontplooiing niet beknot,

maar juist gestimuleerd worden.

Het is echter niet het belangrijkste dat de (jonge) mens aan zijn zelfontplooiing werkt en daarbij zijn eigen keuzes maakt, maar dat hij goede keuzes maakt. Beter nog: door genade de goede keuze mag maken. Het kan wel zijn dat een mens het leven naar Gods geboden als beklemmend ervaart en het als een bevrijding ziet om te breken met hetgeen hij bij zijn christelijke opvoeding heeft meegekregen, maar daarmee komt alleen de diepe vijandschap tegen zijn Schepper openbaar.

Er is dus een groot verschil tussen het Bijbelse opvoedingsmodel en wat in onze maatschappij als vanzelfsprekend wordt aangeprezen. Maar ook hier geldt dat wij ons gemakkelijk laten beïnvloeden door de heersende opvattingen. Als dr. Huijgen signaleert dat tussen de gereformeerde dagopening en het eigenlijke onderwijs dat daarop volgt, het mensbeeld kantelt, zou daar wel eens wat van waar kunnen zijn.

Ook bij de gezinsopvoeding wordt tegenwoordig gemakkelijk het kind op een voetstuk geplaatst, waarbij misdrijvingen worden geaccepteerd en vergoelikt, terwijl correctief en straffend ingrijpen eerder op zijn plaats zou zijn. Dat men in de wereld zo handelt is nog enigszins te begrijpen, maar kerkmensen zouden beter moeten weten.

Negatiever dan verantwoord

Nu presenteert dr. Huijgen ook een verklaring voor dit pedagogisch pelagianisme. 'In sommige preken wordt de mens negatiever afgeschilderd dan reformatorisch verantwoord', zo meent hij te constateren. De genade wordt dan 'als welhaast onbereikbaar' voorgesteld. Nu is de waarheid inderdaad een smal pad en je kunt er aan twee kanten van afwijken. Dat geldt ook hier.

Het was echter in reactie op de woorden van Christus, dat de discipelen uitriepen: 'Wie kan dan zalig worden?'. En dan luidt het antwoord dat dat bij de mensen onmogelijk is, maar niet bij God (Matth. 19: 25-26). De ruimte in het evangelie ligt niet aan onze kant, maar aan Gods kant. Er is inderdaad een wonder voor nodig om een mens tot God te bekeren. Maar we hebben te maken met een wonderdoend God. Wonderen doen is Zijn gewone werk.

En wat te denken van het verband dat er zou zijn tussen een te negatief mensbeeld en de soms erg positieve

Het positieve wat we in het algemeen in kinderen aantreffen, is te danken aan Gods algemene genade.

visie op de kinderen in het reformatisch onderwijs? Omdat er met zo'n negatief mensbeeld niet te leven zou zijn, zou men op school in feite kiezen voor een optimistisch, pelagiaans beeld van het kind. Dat lijkt mij wel ver gezocht en het zou niet de moeite waard zijn om er veel aandacht aan te besteden, wanneer niet in de benaming pedagogisch pelagianisme een forse beschuldiging was gelegen.

In het verleden was er in het reformatisch onderwijs geen sprake van dat men de vrije ontplooiing van het kind centraal stelde. Hanteerde men toen in de prediking een aanzienlijk positiever beeld van de mens? Bepaald niet. Omgekeerd geldt dat je die door dr. Huijgen terecht gekritiseerde benadering van het kind vooral tegen komt in kringen waar men geen enkele affiniteit heeft met een streng gereformeerde mensbeschouwing.

Een prediking die al te negatief zou zijn, is dus geen voldoende voorwaarde, maar ook geen noodzakelijke voorwaarde voor de gewraakte pedagogiek. Wellicht moeten we de oorzaak eerder zoeken in een te weinig kritische houding ten opzichte van allerlei hedendaagse pedagogische methoden en benaderingswijzen.

De eeuwige dood verdient

Bovendien moet duidelijk zijn dat je niet zo maar noties die gelden in de verhouding tussen God en mens, kunt overzetten naar de intermenselijke verhoudingen. Het verhaal gaat dat vele jaren geleden iemand eens aan zijn baas vroeg of hij loonsverhoging kon krijgen. Vanwege zijn inzet meende hij dat wel verdient te hebben. Maar hij kreeg te horen dat daar niets van kon komen. Meer loon verdient? Hij had niet anders dan de eeuwige dood verdient!

Dat laatste was zeker waar. Maar in dit verband was het antwoord volstrekt niet ter zake. Wat in de verticale verhouding geldt, mogen wij zo maar niet overplanten naar het horizontale vlak. Daar geldt dat de arbeider zijn loon waardig is (1 Tim. 5:18). Dat geldt ook voor de onbekeerde en de onkerkelijke arbeider.

Als in ons strafrecht er vanuit gegaan wordt dat iemand onschuldig is, tenzij het wettig bewijs van zijn schuld is geleverd en hij door de rechter is veroordeeld, dan moeten we niet concluderen dat dat in strijd is met het calvinistische mensbeeld van de Heidelberger, dat de mens geneigd is tot alle kwaad.

God heeft immers in deze wereld Zijn

EEN PSALM, EEN LIED

7

Psalm 19

'De wet des HEEREN is volmaakt, bekerende de ziel.'

Psalm 19:8a

Deze psalm kent twee delen. In het eerste deel bezingt David de schoonheid en de wonderen van de schepping. De scheppingswonderen wijzen Gods macht, wijsheid en algemene goedheid aan. Het tweede deel van de psalm gaat over de werken van de Heere in het rijk van Zijn genade. Het Woord en de zaligmakende openbaring daarvan staan centraal.

De wonderen in de schepping zijn heel groot. Iedere dag en nacht komen er veel stemmen tot ons. Het is de stem van de Heere die Hij laat horen in de natuur. Horen wij deze stem ook? Hebben wij oog voor Gods werken in de schepping? Het kan ons zoveel onderwijs geven. David wijst in het bijzonder op de zon. De opgang, doorgang en de hitte van dit hemellichaam zijn het opmerken waard. Hierin is veel onderwijs. In de Nederlandse Geloofsbelijdenis lezen we dat God door twee middelen wordt gekend. Door de natuur en de heilige Schrift. Het zijn de twee middelen die aangegeven worden in Psalm 19. In het tweede artikel van de NGB zegt Guido de Brès het zo mooi: 'We kennen Hem door twee middelen. Ten eerste door de schepping, onderhouding, en de regering der gehele wereld; overmits deze voor onze ogen is als een schoon boek, in hetwelk alle schepselen, grote en kleine, gelijk als letteren zijn, *die ons de onzienlijke dingen Gods geven te aanschouwen, namelijk Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid*, als de apostel Paulus zegt (Rom. 1:20); welke dingen alle genoegzaam zijn om de mensen te overtuigen, en hun alle onschuld te benemen'. De natuur krijgt voor ons een bijzondere waarde als we de hand Gods er in mogen zien.

In het tweede gedeelte van deze psalm zingt David over de rijkdom en de kracht van het Woord. Het Woord des Heeren kan werken wat de natuur niet doen kan. Het Woord bekeert de ziel. Calvijn zegt er dit over: 'Wel is het waar dat, wanneer wij niet al te onleerzaam zijn, er in de beschouwing der wereld bewijzen genoeg zijn, om ons tot godsvrucht te dringen; maar, omdat wij bij helder licht zelfs nog als blinden worden bevonden, zal die schitterende openbaring van de ere Gods ons niets baten, wanneer Gods Woord haar niet te hulp komt'.

Hebt u door dit Woord God leren kennen?

Poortugaal, ds. C. Neele

algemene genade gegeven. Daardoor wordt het kwaad nog ingetoomd. Daardoor is er nog natuurlijke liefde en goedheid onder de mensen. Zonder die algemene genade zou het leven op aarde volstrekt onleefbaar zijn. Gods zaligmakende genade mogen wij zo maar niet aanwezig veronderstellen. Van de algemene genade geldt dat wel.

Zo mogen we er vanuit gaan dat er een natuurlijke liefde bestaat tussen ouders en kinderen. Zeker, er zijn ontaarde ouders en ontaarde kinderen. Maar veelal is er van die natuurlijke liefde, ook in probleemsituaties, toch nog wel wat aanwezig. Bij het toepassen van gezinstherapie kan men daarbij aansluiten en daarop voortbouwen.

Zo kan en mag ook in het (reformatorisch) onderwijs aangesloten worden bij de leergierigheid en interesses van kinderen, bij hun bereidheid tot samenwerken en samenspelen. Dat getuigt volstrekt niet van pedagogisch pelagianisme. Het positieve wat we in het algemeen in kinderen aantreffen, is te danken aan Gods algemene genade. En we zullen er ook terdege rekening mee moeten houden dat op allerlei momenten en in allerlei situaties het kwaad in een kind naar boven kan komen. Denk alleen maar aan pestgedrag. Vrije ontwikkeling en ontplooiing kan en mag dan ook niet ons uitgangspunt zijn.

Apeldoorn,

C.S.L. Janse

delen'. Over diezelfde dienst schrijft ds. J.R. Broome (in "John Warburton, dienaar van een Verbonds-God"): 'Die preek was voor Clowes het middel tot verlossing van zijn ziel. De vergeving van zonden werd aan zijn ziel verzegeld en zijn hart werd vervuld van de liefde Gods'.

Clowes woonde later in Londen waar Philpot hem meerdere malen opzocht als hij preken moest in de Eden Street Chapel of in de Gower Street Chapel. Er vielen banden tussen hen. In één van zijn brieven schrijft Philpot: 'Er is een grote christelijke vereniging tussen ons en er is een innige vriendschap ontstaan'. Clowes kon altijd maar moeilijk afscheid nemen als zijn vriend weer verder moest. Hij was dan vaak tot tranen toe bewogen. Ook in Londen logeerde John Warburton nogal eens bij de familie Clowes. Voorafgaand aan zijn komst schreef Warburton dan: 'Ik schrijf u dit briefje om u te zeggen dat ik DV de eerste vier zondagen van april in Londen hoop te zijn. Is er ruimte in het huis en in het hart van de heer en mevrouw Clowes, om de arme, oude, onwaardige worm nog eens bij hen te ontvangen? Ligt er iets in de weg, in huis of in hart, wees zo vriendelijk het mij zo spoedig mogelijk te doen weten. Het zou mij een genoegen zijn te vernemen dat er in huis en hart ruimte is, maar is het anders, ik zal het niet als een belediging opvatten, want vanwege mijn diepe onwaardigheid kan ik mij alleen maar verwonderen dat God nog enkele juwelen heeft die mij in huis willen ontvangen'.

Ook Thomas Clowes ondervond dat het leven der genade meest een leven is van op en neer. Er was eens een grote duisternis over zijn ziel gekomen. 'Hij vreesde zeer dat hij de wereld weer toe zou vallen en dat de duivel het toch zou winnen. Had hij zich niet in alles bedrogen? Zijn mond werd gesloten en menigmaal was hij de wanhoop nabij. Toch liet hij nimmer na de Schrift te lezen en de prediking bij te wonen waar hij maar kon. Dat duurde geruime tijd'.

Een Bijbelhoofdstuk, gelezen aan tafel, greep hem ernstig aan. Het was Handelingen 7:9: 'En de patriarchen, nijdig zijnde, verkochten Jozef, om naar Egypte gebracht te worden; en God was met hem'. Het bracht hem zo in de benauwdheid dat hij naar een andere kamer vluchtte, voor God op de knieën viel, en smeekte of Hij hem in zijn nood wilde gedenken. 'Om uitkomst voor zijn ziel durfde hij niet te vragen. Deze was hij niet meer

1

Philpot en zijn vrienden

Serie van vijf afleveringen over vrienden van Joseph Charles Philpot

Deze week: Thomas Clowes

Thomas Clowes was een vriend van de wereld. Maar toen de Heere in zijn leven was gekomen, werd hij een vriend en een metgezel van allen die Zijn Naam ootmoedig vreesden. Zijn grootste vriend werd Joseph Charles Philpot.

Thomas Clowes, geboren in 1788, had in zijn jonge jaren de wereld lief. Bruut spotte hij met al wat heilig was. Toen zijn zuster eens uit de kerk thuis kwam, na aan de bediening van het Heilig Avondmaal te hebben deelgenomen, bespote hij haar: hoe ze toch zo dwaas kon zijn om op zondag in de kerk te gaan zitten. Waarop zijn zuster hem ernstig vermaande. Het waren haar eenvoudige woorden die als een middel in Gods hand werden gebruikt om ervoor te zorgen dat de wereld voor Thomas alle glans verloor. Vaak durfde hij niet meer te gaan slapen, uit vrees te zullen ontwaken in de buitenste duisternis. Hij had het eeuwige oordeel verdiend, maar werd als een vuurbrand uit het vuur gerukt.

In het boek "Der pelgrims metgezel" (over leven en werk van Philpot) besteedt J.A. Saarberg de nodige ruimte aan Thomas Clowes. Clowes sloot zich aan bij een kerk van de Strict baptists waar hij ook werd gedoopt.

Joseph Charles Philpot

Vaak kerkte Clowes in Wallingford, in de buurt van Oxford. Daar vervulden John Warburton en William Gadsby nog wel eens een preekbeurt en ze logeerden dan bij de familie Clowes. Een van de preken van Warburton in Wallingford wilde de Heere gebruiken om Clowes uit de banden te bevrijden. De preek ging over Psalm 50:15: 'En roep Mij aan in den dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren'. Saarberg schrijft dan: 'De Goddelijke gunst was groot over hem, de schuld bedekt, en hij mocht de lof des Heeren vertellen. Gedurende een jaar mocht hij in het lieflijk licht van Gods aanschijn wan-

waardig. Maar de Heere daalde in zijn hart af met de woorden: 'Maar zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid, en al deze dingen zullen u toegeworpen worden' (Matth. 6:33). De Heere schonk uitkomst in alle nood zijner ziel'.

Toen Thomas Clowes 78 jaar oud was, werd hij ernstig ziek. In september 1866 bezocht Philpot hem, het werd het laatste bezoek. Daarna schreef Clowes aan Philpot nog een brief waarin hij schrijven mocht dat de dood voor hem zijn prikkel had verloren. Philpot richtte vervolgens ook nog een laatste brief aan zijn vriend. Hij schreef onder meer: 'God heeft in vorige tijden vaak uw ziel gezegend, ondersteund en getroost, en hoewel hij door de kracht des ongeloofs soms wel eens twijfelde aan alles wat Hij voor u en in u deed, al uw twijfe-

lingen en vrezzen kunnen de wezenlijkheid van Zijn werk niet ongedaan maken. Ik was blij te vernemen dat gij gevoelt dat uw voeten op de Rotssteen staan. De Heere geve u genade en sterkte om daar steeds meer op te worden geworteld en gefundeerd, en niet bewogen te worden door de aanvallen van satan en eigen vlees. (..) Wij zijn ellendige zondaren in een ellendige wereld. Alles om ons heen, in ons en buiten ons, is een puinhoop, een ruïne. De zonde, de verschrikkelijke zonde, heeft lichaam en ziel ten enenmale bevlekt, en deze bederft en bezoedelt nu alles wat van deze aarde is. En te midden van deze puinhoop gevoelen wij dagelijks dat er maar één lichtstraal is, die onze voeten kan leiden door deze verwarde doolhof van zonde en smart. En dit licht straalt uit van de Zoon van God, zoals Hij eens

gekruisigd is, maar nu is opgestaan uit de doden, opgevaren in de hoogte, om daar te verschijnen voor Gods aangezicht voor ons. Ik zou u gaarne nog eens bezoeken, maar er valt niet aan te denken, want ik ben zelf zeer zwak'. In dit ondermaanse hebben beide vrienden elkaar niet meer teruggezien. Twee uur voor zijn sterven (op 17 februari 1867) sloeg Thomas Clowes zijn brekende ogen ten hemel en riep uit: 'Onuitsprekelijke vreugde, vol van heerlijkheid'. Daarop sloeg hij de handen ineen en zei: 'Ik ben geheel verbaasd. Wat een wonder. Dat ik nu heengaan moge. Mijn zonden, mijn zonden zijn mij vergeven, geheel uitgedelgd voor altijd, om nooit meer in herinnering te worden gebracht. Rots der eeuwen'.

Philpot was gevraagd de begrafenis te leiden, maar zijn zwakke gezond-

Even maar...

Joodse preek

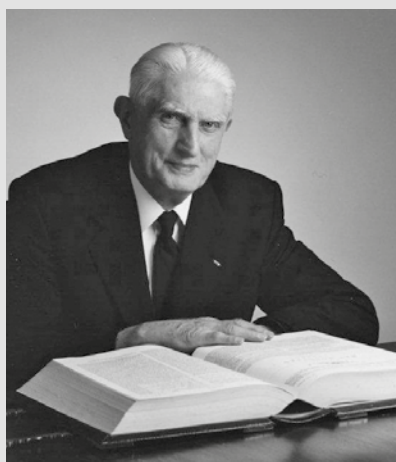
U weet waarschijnlijk wel wat een preekvoorstel is. Een student houdt een overdenking over een tekst, die hem al of niet opgegeven is. Dit ter beoordeling van het curatorium. U begrijpt dat dit best veel spanningen met zich meebrengt. Het is nodig dat we ons als predikanten blijven realiseren, dat dit het begin was van de wankelende schreden op het pad naar de preekstoel. Het gaat in zo'n overdenking over diepernstige zaken. Terwijl de context van het geheel toch wat onnatuurlijk zo niet ge-

kunsteld aandoet. Maar dat is gegeven met de oefensituatie van de toerusting. Ieder van de predikanten heeft wel zijn eigen herinneringen aan dit gebeuren: twee keer aan het einde van het tweede jaar. En eenmaal aan het einde van het vierde jaar. Soms ook nog tussendoor. Eén herinnering hieraan wil ik met u delen, die een overleden ambtsbroeder me vertelde.

Zeker veertig jaar is ds. A.F. Honkoop (1921 – 2008) voorzitter van het curatorium geweest. Hij heeft als zodanig veel voor onze gemeenten betekend. Heel wat dienaren des Woords zag hij binnenkomen. Eerlijk gezegd was ik altijd wat bang voor hem. Dat is later gelukkig verdwenen... en veranderd in een hartelijke broederlijke band. Groot respect had ik voor zijn preken en zijn onderscheidingsgaven. Een voorbeeld hoe hij het geheel der gemeenten dienen mocht. De gemeenten droeg hij op zijn hart en in zijn binnenkamer.

Het was na één van zulke proefpreken, dat hij vriendelijk begon: 'je hebt mooie dingen gezegd en de opbouw was goed...' U weet wel, als je dat hoort, veer je uit

de spanning wat op: 'zo, dat valt mee...' Om maar niet meer over het hoogmoedige mensenhart te schrijven. Vervolgens keek hij de student met zijn doordringende blik aan. Ineens zei hij met stemverheffing en heel nadrukkelijk op zijn speciale toon: 'maar zul je die preek nooit meer zo houden?' Bedoelde ambtsbroeder vroeg als aan de grond genageld: 'waarom niet?' 'Nou, dat was een joodse preek', reageerde hij bits. 'Een joodse preek?' 'Ja, er zat niets of bijna niets van Jezus in. Van zo'n preek houden de joden ook. Maar ik niet en Gods ware volk ook niet. Want dat is vreselijk arm, begrijp je me? En hoe kom ik nu bij deze Zaligmaker, dát moet je vanuit je tekst preken'. Daar sta je dan als proponent met de mooie dingen die je gezegd zou hebben. Met de opbouw die wel goed was. Maar een arme, joodse preek! Want de Middelaar vormde niet de kern en het hoogtepunt en daarom mocht die zo niet meer gehouden worden. Uit respect werd het ook niet gedaan.... Wat een praktische lessen. Tot lering en beschaming. Toch in goede herinnering.

ds. A.F. Honkoop

v.a.

heid liet dat niet toe. In The Gospel Standard (kerkblad van de Strict baptist-gemeenten) wijdde hij een In Memoriam aan zijn vriend.

Aan de weduwe Clowes schreef Philpot nog een brief. 'De lieve man, hij was zo bevreesd voor vermetelheid, ijdel vertrouwen en huichelarij, dat hij bijna voortdurend zijn eigen staat en toestand wantrouwde. Ik heb nooit aan hem getwijfeld, ofschoon

hij zichzelf steeds wantrouwde. Nimmer ontmoette ik iemand met een tederder geest, of die minder roem in zichzelf had dan hij. Zijn heengaan is ook voor mij een groot verlies. Zo lang ik leef zal ik met achting en liefde hem gedenken'.

(volgende week deel 2: Joseph Parry)

Lieren,

J. van 't Hul

wil aantonen dat hetgeen hij claimt, ook werkelijk zijn eigendom is. Maar de tegenstander brengt allerlei bezwaren in: die bewijsstukken deugen niet. Daar valt niets mee te bewijzen. En dan staat de zaak stil, totdat er een integere getuige komt, die onweerlegbaar aantoonde dat de bewijsstukken echt en betrouwbaar zijn.

Zo is het ook met de ziel, die z'n argumenten aanvoert om te bewijzen dat hij een kind van God is. Als onze geest getuigt en in ons speurt of wij genade van God bezitten. Als wij zoeken naar vastheid en rust, dat het ons toch wel ten deel is gevallen. Dan speuren we naar de onfeilbare vruchten van de verkiezing in ons (DL, I, 12): een waar geloof in Christus, kinderlijke vreze Gods, droefheid naar God over de zonde, hongeren en dorsten naar de gerechtigheid. Dan draagt onze geest - bij wijze van spreken - de stukken aan om aan te tonen dat wij erbij horen.

Er is echter een vijand die ons dat betwist: de wet, die z'n eisen stelt, het ongelooft dat z'n argumenten heeft, satan die allerlei argumenten aanvoert en onvolkomenheden aanwijst in de bewijsstukken: is dat echt het geloof in Christus, is dat nu droefheid naar God, is dat echte smart over de zonde?

Daar kom je niet uit, als je de zekerheid zoekt in de kenmerken op zich. Er moet een integere getuige bij komen, die er licht over geeft, dat de bewijsstukken echt en authentiek zijn, hoe gescheurd ook. De Heilige Geest moet komen bewijzen dat de bewijsstukken kracht hebben. Het is deze onmisbare Geest, die met onze geest getuigt, dat wij kinderen Gods zijn. Zijn getuigenis blijft nodig. Maar het is dan ook Zijn lust Christus te verheerlijken: het duidelijkste stempel van echtheid.

Zo is het noodzakelijk om te wéten de dingen die van God de Zijnen geschonken zijn. Niet als een dood bezit, maar als schatten waarbij geleefd wordt en waaruit winst verkregen wordt. Het is te vrezen dat die schatten, die Gods Kerk in Christus heeft, vaak onbenut blijven liggen en het leven in armoede er door bevorderd wordt.

Het leven uit een dienende Zaligmaker doet eigen armoede steeds dieper inleven, maar het opent ook de schatten der zaligheid, die in Christus zijn door de Heilige Geest. Wat een rijkdom voor bedelaars!

(slot)

Moerkapelle,

ds. H. Paul

5

De verzegeling met de Heilige Geest

De vorige maal hebben we gezien hoe de verzegeling door de Heilige Geest gezien moet worden als een steeds meer verdiepend oog voor de rijkdom die in Christus is. Dat is ook de weg, die gewezen wordt door de meest bekende puritein, dr. John Owen.

Deze puriteinse theoloog had van de Heere bijzonder veel licht ontvangen om te verstaan wat de Schrift over deze zaken zegt, zonder daarbij van het rechte spoor af te wijken. Hoe spreekt Owen er dan over?

In de eerste jaren van zijn bediening was Owen er onzeker over. Hij wist niet wat hij ervan moest denken of hoe hij er over preken moest. Hij wees de opvatting van Calvijn af, dat alleen de beloften van het evangelie verzegeld zouden worden. Dus slechts de betrouwbaarheid ervan. Hij hield daarom vast aan een verzegeling van personen. Maar hoe dat nu allemaal zat, was hem niet geheel duidelijk. In later jaren kwam hij tot een duidelijk zicht op de juiste exegese en beleving. Die vinden we in de na zijn dood uitgegeven verklaring van 'het werk van de Heilige Geest'. Het laatste deel verscheen na zijn dood.

In deze studie stelt dr. Owen dat het geen speciale daad van de Geest is, die alleen maar aan bepaalde gelovigen toekomt. Hij zegt dat de verzegeling van de Heilige Geest niet is een of ander werk van de Geest in ons, dat op zich de grond is voor onze zekerheid. Hiermede wijkt hij dus af van de gangbare opvatting onder de puriteinen. Verder zegt hij dat de Heilige Geest en Zijn werk gaven zijn aan elke weder-

geborene. Hij gaat ervan uit dat alle gaven aan de Kerk geschonken, gegeven zijn in Christus, zoals Paulus dat ook doet. Aan Christus is de volheid van de Geest gegeven en de christen wordt nu verzegeld in gemeenschap met de Heere Jezus. Daaruit vloeit voort dat hij verzegeld is als hij de Heilige Geest ontvangt. Wat is dan de verzekering? Dat men zich dat bewust gaat worden. Dat men de vastigheid daarvan mag ervaren. Dat men dat leert geloven.

Men kan dus op tweeërlei wijze spreken over de verzegeling: als de Geest de intrek neemt in de gelovige én als de gelovige het zich bewust gaat worden dat hij de Geest ontvangen heeft. (Hiermee stemt dr. Owen overeen met Justus Vermeer). (Zie ook 1 Kor. 2:12). Owen maakt zijn visie duidelijk met een voorbeeld. Iemand heeft iets gekocht en hij wil bewijzen dat het hem toekomt. Nu is er iemand die hem zijn rechten betwist. De eigenaar legt zijn bewijsstukken op tafel, waarmee hij

Een stem uit het verleden

Dood, waar is uw prikkel? Hel, waar is uw overwinning?

1 Korinthe 15:55

Met blijdschap werd door Jakob en Rachel het tweede kind verwacht. Het was zestien jaar geleden, dat Jozef het levenslicht mocht aanschouwen, en nu weer zo bevoorrecht.

Iedere vader en moeder kan wel indenken, hoe zij samen gesteld waren. Elk kind dat verwacht en geboren wordt, verbindt het rechte huwelijk opnieuw. Lees maar van die zegen in Psalm 127 en Psalm 128. 'Zie, de kinderen zijn een erfdeel des HEEREN; des buiks vrucht is een beloning. Uw huisvrouw zal wezen als een vruchtbare wijnstok aan de zijden van uw huis, uw kinderen als olijfplanten rondom uw tafel.'

Maar de geboorte van Benjamin kostte Rachel het leven. Welk een aangrijpende toestand!

Sterven is altijd ontzettend. Het is toch zelfs voor Gods volk de laatste vijand, die teniet gedaan moet worden.

Het is waar, het behaagt God soms Zijn volk met blijmoedigheid weg te doen gaan. Er zijn wel voorbeelden van zielen, die jaren tegen de dood hebben opgezien, en die bij het sterven gevraagd hebben: 'Is dat nu sterven?' Maar over het algemeen is het voor de meeste mensen meer een oordeel dan een zegen om te sterven.

Het is een groot verschil of een mens moet sterven, dan of hij mag sterven.

Voor Gods kinderen is de dood verslonden tot overwinning door Christus, Die de prikkel uit de dood wegnam. Hij doet de dood voor Zijn uitverkorenen zijn als een afsterven van de zonde en een doorgang tot het eeuwige leven. Voor hen is de dood geen betaling voor de zonde.

Van al Gods volk geldt het: al moeten zij in het duister sterven, de dag des doods is voor hen beter dan de dag, dat iemand geboren worde.

Straks leidt men haar in statie, uit haar woning,
In kleding, rijk gestikt, tot haren Koning;
Zo treedt zij voort met al de maagdenstoet,
Die haar verzelt, U vrolijk tegemoet.

wijlen ds. W.C. Lamain

Van der Groe over de beloften

De bekende Theodorus van der Groe leefde van 1705 tot 1784. Hij was predikant in Rijnsaterwoude van 1730 tot 1740. Daarna stond hij in Kralingen, dichtbij Rotterdam, tot aan zijn overlijden toe. Van der Groe was een van de belangrijkste predikers van de Nadere Reformatie. Hij wordt beschouwd als de laatste invloedrijke vertegenwoordiger ervan.

Nog steeds is er belangstelling voor zijn nagelaten geschriften. Zijn verhandeling over "Het oprecht gelovig aannemen van de beloften van het heilig

Evangelie tot ontdekking van de tijd- en waangelovigen en tot bevestiging van de ware gelovigen" verscheen voor het eerst als voorrede in het vierde deel van de "Schatkamer van uitgelezen Godgeleerde verhandelingen" door Ralph en Ebenezer Erskine, uitgegeven in 1750. In de herdrukken van de "Schatkamer" werd het steeds opgenomen. Als aparte uitgave is het ook verschillende malen verschenen. Bij Den Hertog verscheen een tweede druk van het boekje in de hedendaagse spelling.

Ik vind het niet gemakkelijk het boekje

in een kort bestek te bespreken, omdat er zoveel wezenlijke zaken aan de orde komen. Enkele dingen wil ik noemen. Zo stelt Van der Groe in dit werkje aan de orde de verhouding van Wet en Evangelie. 'De gehele kracht en wijsheid van de prediking zal hier dan voornamelijk liggen in de juiste samenvoeging van die twee grote middelen der zaligheid, de Wet en het Evangelie'. Hij benadrukt dat de Wet haar ontdekkende kracht alleen kan verrichten wanneer zij niet gescheiden wordt van het Evangelie.

Volgens Van der Groe is het evenzeer gevaarlijk Wet en Evangelie te vermengen. Als we Wet en Evangelie met elkaar vermengen dan bederven we beide, maar als we ze van elkaar losmaken dan maken we beide krachteloos. Als we Wet en Evangelie te ver van elkaar scheiden, dan wordt 'voor eens en voor altijd aan beide tegelijk de doodsteek gegeven'. Zonder het Evangelie overtuigt de Wet niet tot zaligheid en vernedert zij niet voor God. Het Evangelie kan niets doen tot zaligheid zonder de Wet en de Wet kan ook niets doen zonder het Evangelie. Zo zijn ze beide 'door de levendmakende Geest van Christus, de allerkrachtigste en heilzaamste middelen om een ware boetvaardigheid, een ongeveinsd geloof en een oprechte bekering te werken in de harten van al de uitverkorenen'. Van der Groe maakt duidelijk dat de Wet zonder het Evangelie alleen maar een dodende en verdoemde letter is. Aan de andere kant is het Evangelie zonder de Wet maar een loze pleister.

Volgens Van der Groe zijn het Wet en Evangelie samen, die de mens veroetmoedigen en toebereiden voor de zaligheid in Christus. In dat verband doet Van der Groe de uitdrukking, dat de beloften van het Evangelie 'eigenlijk' niet voor alle mensen zijn, maar voor de arme en schuldverslagen zondaar. Dat betekent bij Van der Groe geen inperking van het Evangelie. Wie zijn preken kent, weet dat daarin de directe oproep tot bekering en geloof niet ontbreken. Zo zegt hij in een van zijn preken tot de onbekeerden: 'Bekeert u zonder langer uitstel... Wendt u tot de Heere Jezus'.

Wat van der Groe duidelijk wil maken is dat de beloften slechts waarde krijgen voor verlorenen en schuldverslagenen. De vernedering van het hart maakt de mens geschikt voor de beloften van het Evangelie. Door de Heilige Geest doet de belofte kracht in het schuldverslagen hart en dan mag het geloof de belofte aannemen.

De geveinsden missen die verootmoediging en schuldverslagenheid. Zij gaan zelf met de beloften aan het werk buiten Christus om. Maar wie de belofte van God door het geloof mag aannemen, 'die ziet en gevoelt ook zeer levendig zijn eigen blindheid en onmacht om ooit enige belofte van het Evangelie te kunnen aannemen of vasthouden, anders dan door een gedurige opwekking en mededeling van het geestelijke licht des geloofs in zijn ziel'.

De tijdgelovigen zijn echter verstandelijk bezig met al de beloften van het Evangelie en kunnen er altijd zo gemakkelijk mee werken. Met alle klem wijst Van der Groe dan ook het grote verschil aan tussen schijn en zijn. De ware gelovige 'doet als een schipbreukeling, die een plank of balk aangrijpt van het gebroken schip en zich daar zeer sterk aan vasthoudt, als aan het enige steunsel dat hij heeft en waardoor hij zijn leven hoopt te redden.

Zo zijn ook de evangelische beloften het enige steunsel voor de ziel van een arm, verloren en gelovig zondaar, die met zijn hart werkelijk hongert en dorst naar Gods genade, en die buiten dat zijn leven voor eeuwig kwijt is'.

Graag zou ik meer willen noemen uit dit boekje. Het is zeer compact geschreven en krachtig wordt hier verwoord waar het ten diepste om gaat in de verhouding van een verloren zondaar tot God. Daarbij waarschuwt Van der Groe keer op keer voor een werken met de beloften buiten Christus om. Het is alleszins de moeite waard van dit geschrift kennis te nemen.

N.a.v. "Het oprecht gelovig aannemen van de beloften van het heilig Evangelie", Theodorus van der Groe; uitg. Den Hertog, Houten, tweede druk, 2011; 77 blz.; prijs € 11,50.

Zeist,

ds. J. J. van Eckeveld

Op de achterflap staat: 'U kunt in deze preken lezen hoe Christus Zijn Kerk, zowel door de spijziging als door de nacht die erop volgde, oefent in het geloof. Ook praktische zaken zoals onze vrijetijdsbesteding komen aan de orde. Het geheel staat in het kader van de ambtelijke toerusting'. Daar hebt u tegelijk een korte samenvatting en de eigenlijke bedoeling van deze preken getekend. Onze ambtsbroeder mag in deze preken op de hem eigen wijze verschillende lessen meegeven die betrekking hebben op het gezinsleven, het ambtelijk leven, maar bijzonder op het geestelijk leven. Hoe aangrijpend en eerlijk wordt aan het einde van deze geschiedenis getekend wat er van de discipelen (kinderen en knechten Gods) overbleef: hun hart was verhard.

We besluiten met waar de laatste preek mee besluit: 'Waarom staat dat er in deze geschiedenis bij? Opdat de discipelen met smart en zalige vernedering schuldenaar van de zonde van vergeetachtigheid en verharding mogen worden. Hiertoe komt Jezus om in het schip te gaan. Zo eindigt het onderwijs over hun ambtelijke toerusting. Wat blijft er over? Niets van de discipelen. Het welbehagen gaat alleen door de hand van die ene grote Ambtsdrager gelukkiglijk voort. En daarbij wil Hij zulken gebruiken'.

Beide boeken van harte aanbevolen voor jong en oud!

Wekerom,

ds. B.J. van Boven

BOEKENNIEUWS

"De zevende vrijstad" ds. C.A. van Dieren; uitg. Gebr. Koster, Barneveld, ISBN 978-90-5551-607-0 78 blz. € 10,90

'Onder Israël zal het de doodslager wel eens tot bemoediging geweest zijn, om op te mogen merken dat hij op de rechte weg was. Maar daarmee was hij niet binnen de vrijstad, en dus niet veilig'. Zo heeft Annigje Grolleman eens geschreven in één van haar brieven. Zo zouden we kort de drie preken, uitgegeven bij Gebr. Koster, kunnen samenvatten. Vanuit Numeri 35 wordt stilgestaan bij het vluchten naar de vrijstad, het vertoeven in de vrijstad en het wederkeren uit de vrijstad. Zoals de titel al aangeeft wordt telkens heengewezen naar de zevende Vrijstad: Christus. In Hem krijgt deze oudtestamentische instelling immers pas werkelijk betekenis. Zo merkt onze ambtsbroeder op in de eerste preek, als het erover gaat dat zovelen in onze tijd van zichzelf en van elkaar geloven dat ze zeker zalig zullen worden:

'Vraag u dan eens eerlijk af, hoe de Vrijstad in uw leven waarde heeft gekregen? Hoe bent u naar en in de Vrijstad gekomen?

Dan geeft de Heere in Zijn woord uit deze burgerlijke wetten zo eenvoudig en bevindelijk onderwijs. Daarin liggen de gangen verklaard hoe een ziel door het zaligmakend geloof met de enige Middelaar Gods en der mensen verenigd wordt'.

Het is onze hartelijke wens dat dit kleine boekje gebruikt mocht worden om verloren zondaren te ontdekken aan zichzelf om geleid te worden tot de enige Vrijstad. Maar dat het ook voor een arm volk mocht dienen tot nader onderwijs en oefeningen in de genade om te leren hoe een doodschuldige volk met die Vrijstad verenigd wordt en door die Vrijstad behouden wordt.

"Twaalf volle korven", ds. C.A. van Dieren; uitg. Gebr. Koster, Barneveld, ISBN 978-90-5551-626-1; 147 blz.; € 14,90

In het boekje "Twaalf volle korven" vinden wij tien preken over de geschiedenis van de eerste wonderbare spijziging, zoals die beschreven staat in Markus 6:30-52.

De zes vrijsteden

Sommigen zien een betekenis in de namen dezer steden met toepassing op Christus, onze toevlucht. Ik houd niet van een spitsvondig zoeken naar de betekenissen in alle namen, die in de Schrift voorkomen, maar toch wil ik gaarne op dezen acht slaan.

Kedes betekent **heilig**, en onze toevlucht is de heilige Jezus. **Sichem**, een **schouder**, en de heerschappij is op Zijn schouder. **Hebron**, **gemeenschap**, en de gelovigen zijn geroepen tot gemeenschap met Christus Jezus, onze Heere. **Bezer**, een **sterkte**, want Hij is een sterkte voor allen, die op Hem betrouwen. **Ramoth**, **hoog** of **verhoogd**, want God heeft Hem verhoogd aan zijn rechterhand. **Golan**, **blijdschap** of **gejuich**, want in Hem zijn al de heiligen gerechtvaardigd, en in Hem zullen zij roemen.

Matthew Henry

"Zoom in", B. de Raaf; uitg. De Banier, Apeldoorn; ISBN 978 90 336 29990; 370 blz.; € 13,90

Er is een dagboek verschenen van de bekende boekenschrijver Ben de Raaf, onder de aansprekende titel "Zoom in". Op de achterkant staat de betekenis hiervan: 'Je kent vast wel het Engelse woord 'inzoomen', dat zoiets betekent als 'groter in beeld brengen'. Als je bijvoorbeeld inzoomt op een foto op je computer, haal je het beeld dichterbij en zie je meer bijzonderheden.

Zo wil dit dagboek, geschreven voor jongeren vanaf 14 jaar, het Bijbelgedeelte dichterbij brengen. Dat doet de schrijver op een uitstekende wijze. Hij weet de boodschap zodanig te verwoorden dat jongeren van 14 jaar en ouder goed begrijpen wat de Heere hen te zeggen heeft. Een voorbeeld hiervan is het gedeelte dat gaat over Jupiter en Mercurius, naar aanleiding van Handelingen 14: 'Jupiter en Mercurius, twee sterren. Je

kunt sterren pas bewonderen als je in de duisternis zit. Bewonder jij ook sterren? Sportsterren of muzieksterren misschien? Vind je ze echt zo mooi? Dan zit je vast in het donker'. En als het gaat over heimelelijke zonden (Psalm 90): 'Wat een wonder dat je nog niet voor die rechterstoel staat. Belijd de Heere je zonden. Vertel maar in gewone woorden wat je verkeerd doet en vraag om vergeving. Je weet wat vernieuwend is. In de Bijbel staat dat onze God menigvuldig vergeeft. Val Hem te voet. Je kunt de Heere nooit tegenvallen!' In het dagboek zijn verschillende thema's verwerkt. Zo worden in de maand juni de gelijkenissen behandeld, in augustus dieren uit de Bijbel en in september de Psalmen. Het dagboek is in paperback uitgevoerd en heeft een vierkant formaat. Handig om te lezen en om mee te nemen. Wie nog een dagboek zoekt met een aansprekende Bijbelse boodschap, kan zeker overwegen om "Zoom in" aan te schaffen. Van harte voor onze jongeren aanbevolen.

Veenendaal,

D. van Wijngaarden

Ds. M. Karens, preses; ds. L. Blok en oud. F. Kameran, assessoren; ouderling G. de Boef, quaestor en ouderling J.A. de Ron, scriba.

De gestelde vraag over de toekomst van het gefilterde internet zal dhr. L.A. Kroon meenemen naar de vergadering van de RvA van Kliksafe.

Op maandag 23 april 2012 zal ds. J.M.D. de Heer in Werkendam spreken op de ambtsdragerconferentie.

Ds. H. Hofman geeft aan dat het ongedacht en onverwacht is dat hij door de Heere naar Nederland is gezonden. Hij doet verslag hoe de Heere hem heeft geleid in deze beslissing.

Naar aanleiding van het ontvangen jaarbericht van de commissie van Advies van Cedrah wordt erop aangedrongen de themabijeenkomsten te bezoeken.

Er zijn in de achterliggende tijd drie sessies van de huwelijks catechese in de classis gehouden. Er wordt besloten dat er eenmaal per jaar, op een centrale plaats in de classis, een gezamenlijke huwelijks catechese zal worden georganiseerd.

Er zijn twee voordrachten binnengekomen voor de Commissie van Advies van Cedrah. Hardinxveld-Giessendam stelt mr. P. Hugense voor. Dordrecht stelt dhr. A. Lemstra voor. Andere gemeenten hebben rechtstreeks al namen doorgegeven aan de commissie.

De Raad van Advies van de SVRO vraagt de classis een voordracht te doen aan de Particuliere Synode voor invulling van deze landelijke commissie. Ouderling A. van Hartingsveldt wordt gevraagd zich beschikbaar te stellen. Als secundus wordt ouderling H.J. Bleijerveld gevraagd. Van Hartingsveldt en Bleijerveld nemen deze vraag in overweging. Bleijerveld zal tevens kijken of er geen verstrengeling van belangen is. Mochten er namen van nog andere personen nodig zijn dan zal de scriba de gemeenten benaderen met de vraag deze voor 1 april in te dienen.

De drie predikanten van de classis, ds. L. Blok, ds. W.J. Karels en ds. M. Karens, worden benoemd als afgevaardigden naar de vergadering van de Particuliere Synode Zuid-West, die op 26 april 2012 zal worden gehouden.

Als primi-ouderlingen worden gekozen: G. de Boef uit Poederloijen, J. Evertse uit Meeuwen, A. van Hartingsveldt uit Gorinchem, A.D.M. Lambregts uit Dordrecht en A. Waaijberg uit Veen.

Op een vraag van één van de gemeenten over een andere psalmberijming, wordt verwezen naar het artikel in De Saambinder. Voor kerkelijk gebruik is vastgesteld dat we de berijming van 1773 gebruiken.

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Boskoop:

ds. M. Joosse te Hendrik-Ido-Ambacht;

Te Scheveningen:

ds. B. Labee te Tricht-Geldermalsen;

Te Woerden:

ds. P. van Ruitenburg te Chilliwack (Canada);

Te Zwijndrecht: ds. A. Schot te Nunspeet;

Te Zwolle:

ds. A. Vermeij te Nieuw-Beijerland.

BEDANKT

Voor Lisse:

ds. B. Labee te Tricht-Geldermalsen.

■ VERSLAG VERGADERING

CLASSIS DORDRECHT

16 JANUARI 2012 DORDRECHT

Ds. L. Blok, predikant van de roepende kerk van Gorinchem, opent de vergadering. Hij verzoekt te zingen Psalm 25: 2 en 7, leest Lukas 12:35 t/m 48 en gaat voor in gebed.

Bijzonder welkom worden geheten de toekomstige predikant van Dordrecht, ds. H. Hofman, en ds. M. Golverdingen, die als emerituspredikant in onze classis woont en ambtelijk werk mag verrichten. Ds. Blok spreekt een openingswoord n.a.v. het 35ste vers van het voorgelezen Schriftgedeelte.

Bij de te memoren feiten wordt vermeld, dat tot grote blijdschap van de gemeenten van Dordrecht, ds. H. Hofman uit Sioux Center het beroep naar Dordrecht heeft aangenomen. Op 31 augustus 2011 is overleden oud-ouderling C. van Welie van Dordrecht, op de leeftijd van 79 jaar. Evangelist H.J. van den Boogaart heeft na zijn hartinfarct enkele operaties ondergaan. Het werk op de post werd tijdelijk door anderen overgenomen. Tijdens zijn revalidatieperiode, waar hij nu mee bezig is, neemt hij weer een deel van zijn taken op zich. Het uitzien is dat hij weer volledig zijn werk kan verrichten.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld:

Het gebruik op andere bijeenkomsten valt onder de verantwoordelijkheid van de plaatselijke kerkenraad.

Als roepende kerk wordt de gemeente Hardinxveld-Giessendam aangewezen. Deze zal de classis bijeenroepen op 27 augustus 2012 om 19.30 uur te Werkendam.

Ds. Karens sluit de vergadering met de woorden uit Filippensen 4: 5b: "De Heere is nabij".

Ouderling Kamerling van de roepende kerk Gorinchem eindigt met het laten zingen van Psalm 67:1 en 3 en gaat voor in gebed.

Scriba J.A. de Ron

■ **VERSLAG VERGADERING CLASSIS THOLEN 18 JANUARI 2012**

De vergadering wordt namens de roepende kerk van Tholen door ds. S. Maljaars geopend.

Hij verzoekt te zingen Ps. 84 : 1, leest Lukas 2 : 41-52 en gaat voor in gebed.

Na het memoreren van enkele punten, o.a. het ambtsjubileum van J. de Jong te Middelharnis, welke de gemeente 25 jaar mocht dienen in het ambt van diaken, spreekt de tijdelijke voorzitter enkele woorden ter opening n.a.v. Lukas 2 : 49b "Wist gij niet, dat Ik moet zijn in de dingen Mijns Vaders?"

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. E. Bakker, assessoren: ds. S. Maljaars en oud. S. Maljaars, scriba: ouderling B. Both en quaestor ouderling J. Bosman.

Evangelist A. van Setten uit Merksem doet vervolgens enkele mededelingen over zijn werkzaamheden, zoals deze op de post mogen plaatsvinden. Hij geeft enkele voorbeelden van de arbeid op de "Roomse akker".

Het adviesrapport (slot) haalbaarheid kerkelijke woon/zorglocaties en een verslag van de werkgroep woon/zorglocatie voor ouderen Vestetuin Tholen worden door de voorzitter van genoemde commissie, ouderling K.J. Nipius, toegelicht. Het adviesrapport wordt overgenomen door de vergadering.

Het rapport Careyn wordt eveneens door de vergadering overgenomen.

De Raad van Advies van SVRO heeft verzocht een voordracht te doen aan de P.S. Zuid voor een lid voor de Commissie van Advies van Sirjon. Voorgedragen wordt diaken P.C. Kleppe van Middelharnis.

De jaarverslagen van de Classicale Evangelisatie Commissie (C.E.C.) worden goedgekeurd.

De vergadering stemt in met het verzoek dat de classis Tholen mede garant staat voor de interest en aflossing van de

lening t.b.v. de aankoop van een nieuw pand voor de Evangelisatiepost te Merksem.

Naar de Particuliere Synode, die vergadert op 19 april 2012 te Goes, worden afgevaardigd de predikanten E. Bakker, S. Maljaars en J. Schipper en de ouderlingen J. Bosman, B. Both, J.P. Geluk, J.A. Kardux en G.D. Roeland.

Als voorzitter van de door de classis benoemde commissie inzake Sint Philipsland, doet ds. J. Schipper enkele mededelingen omtrent de voortgang van de werkzaamheden. De leesdiensten vinden plaats naar een vaste structuur: een der ouderlingen van de gemeente Tholen en ouderling J. Bosman gaan hierin voor. De catechisaties worden verzorgd door diaken E.P.J. de Ruyter, huisbezoeken worden gedaan door ouderling H. Aarnoudse Azn. en ouderling J. Bosman, met diaken De Ruyter. Eind februari zal een ledenvergadering worden belegd om te komen tot verkiezing van ambtsdragers, De Heere geve gebed voor de kleine gemeente van Sint Philipsland.

De volgende vergadering is op maandag 17 september 2012 te Nieuwerkerk.

Ouderling S. Maljaars verzoekt tenslotte te zingen Ps. 89 : 4 en eindigt met dankgebed.

B. Both, scriba classis Tholen.

■ **VERSLAG VERGADERING CLASSIS MIDDELBURG 23 JANUARI 2012 MIDDELBURG-CENTRUM**

Ds. J.M.D. de Heer opent namens de roepende kerk van Middelburg-Zuid de classisvergadering. Ds. J.J. Tanis is verhinderd in verband met het overlijden van een 16-jarig dooplid uit zijn gemeente. Ds. De Heer laat zingen Psalm 17:3, leest Joh. 1:29-43 en gaat voor in gebed.

De tijdelijke preses heet in het bijzonder evangelist A. van Setten welkom die voor het eerst in ons midden is en verder ook student S.W. Janse.

Ds. De Heer spreekt een openingswoord naar aanleiding van het gelezen Bijbelgedeelte.

Daarna stelt hij het memorandum over 2011 aan de orde:

In het achterliggende jaar 2011 zijn de volgende personen overleden.

Uit de gemeente Middelburg-Centrum: op 5 mei is overleden P. Peene in de leeftijd van 88 jaar. Hij was van 1954 tot 1991 koster en diende de gemeente daarna van 1991 tot 2000 als ouderling. Middelburg-Zuid: op 15 juni is overleden A. Walhout, op de leeftijd van 64 jaar. Hij heeft in de periode 1974 tot 2005 de gemeente Middelburg-Zuid in totaal 22 jaar gediend als ouderling.

Er is een aantal jubilea herdacht. Gemeente Aagtekerke: de organisten W. Sturm en J. Wisse waren 25 jaar organist. Middelburg-Centrum: ouderling B. Sturm herdacht dat hij 40 jaar ambtsdrager was en ouderling J. de Voogd herdacht dat hij 25 jaar in het ambt diende.

Algemene zaken: Aagtekerke: die gemeente bestond 175 jaar. Middelburg-Centrum: deze gemeente bestond op 2 september ook 175 jaar.

Het moderamen wordt als volgt samengesteld: preses: ds. D.W. Tuinier (hij vervangt ds. Tanis), assessor: ds. G.J.N. Moens, quaestor: ouderling B. Sturm, scriba: ouderling S. Riemens.

N.a.v. een vraag van het Walchers mannenkoor wordt besloten op 31 oktober a.s. een classicale hervormingsavond te houden in Middelburg-C, die geleid zal worden door ds. R.A.M. Visser.

De Raad van Advies SVRO, een landelijke Commissie van Advies van alle woon- en zorgcentra, woonlocaties, logeerhuizen en centra voor dagactiviteiten van Sirjon (Siloah en SVRO), heeft de classis gevraagd een voordracht te doen naar de Particuliere Synode Zuid voor deze commissie. De classis stelt voor om ouderling L.W. van de Vreede voor te dragen namens onze classis.

Ingekomen is een verslag van ouderling L.W. van de Vreede betreffende de aangepaste catechisatie aan verstandelijk gehandicapten. De classis dankt hem voor het catechiseren. Desgevraagd verklaart hij zich bereid dit werk, dat hij in eenvoudigheid mag verrichten, voort te zetten.

Het ingekomen rapport is van de classicale commissie jeugdzorg betreft een verslag van de evaluatiebijeenkomst en verslagen van gehouden jongerenavonden, georganiseerd door de verschillende JV's. De commissie stelt o.a. voor: continuering van de bijeenkomsten nieuwe stijl en voortzetting van de commissie in afgeslankte vorm, bestaande uit een voorzitter (L. Janse), een secretaris (J.A. Scherpenisse) en een lid (L. Joosse). De classis gaat met deze voorstellen akkoord. Van de Commissie Schriftelijke Bijbelcursus is het jaarverslag over 2011 ontvangen, waarin melding wordt gedaan van de voortgang van het werk. Het aantal cursisten is niet verminderd, er is zelfs wat meer belangstelling. Dat stemt de commissie hoopvol voor de toekomst. Naar aanleiding van het rapport van de Classicale Evangelisatie Commissie (CEC.) van de classis Goes geeft evangelist Van Setten aan dat hij bereid is om voor de verschillende gemeenten een avond te verzorgen. Vanaf volgend jaar zal Van Setten een jaarverslag maken. Vervolgens vertelt hij enige zaken over de post

Merksem. Het blijkt dat het niet eenvoudig is om contacten te leggen. Anderzijds zijn er toch ook bemoedigende zaken en ziet de evangelist een toename van het aantal vaste bezoekers tijdens de diensten en de verschillende activiteiten, zoals bijbelstudie, kledinguitdeling, enz. De CEC vraagt of de classis garant wil staan voor een bedrag van € 6.500,- per jaar i.v.m. de aankoop van een nieuw pand t.b.v. de evangelisatiepost in Merksem. De vergadering spreekt uit deze verantwoordelijkheid te willen dragen. Iedere gemeente kan collecteren of een bijdrage leveren. Is het gevraagde bedrag niet binnen, dan zal de classis garant staan dat dit bedrag toch afgedragen kan worden. Ds. De Heer geeft een kort verslag van hetgeen in 2011 aan de orde is geweest in het overleg met het Calvin College. Hij benadrukt het belang van het rechtstreeks contact van ouders met de schoolgemeenschap als er vragen of proble-

men zijn. Als afgevaardigden naar de P.S. Zuid worden gekozen: primi: predikanten: ds. J.M.D. de Heer, ds. G.J.N. Moens, ds. J.J. Tanis en ds. D.W. Tuinier; ouderlingen: J.P. Bosman, M. Simons, J. Sinke en G.A. Terlouw. Ds. De Heer vraagt aandacht voor deelname aan de ambtsdragerscursus van de CGO in Middelburg. Als roepende kerk voor de eerstvolgende classisvergadering op 8 juni 2012 te Vlissingen wordt de gemeente van Oostburg aangewezen. Wanneer er geen punten ter behandeling zijn, zal de vergadering gehouden worden op 7 september 2012 te Middelburg-Centrum. Hierna sluit de preses de vergadering en verzoekt ouderling L. Janse van de roepende kerk te eindigen. Hij laat zingen Psalm 18:9 en eindigt met dankgebed en vraagt om een zegen voor de maaltijd.

Scriba S. Riemens

zoeken vanuit Gods Woord bij kanker en de ingrijpende gevolgen ervan. Ook voor hen die hun geliefde nu door de dood moeten missen. Spreker: ds. L. Terlouw. Aansluitend zal een deskundige de eigen ervaring met deze ingrijpende ziekte en gevolgen daarvan met ons delen. Na de lunch kan verder worden gesproken in workshops. Plaats: 'Bethlehemkerk', Oudelandseweg 50, Woerden. Aanvang: 10.30 uur. Kosten (incl. lunch): € 15,00 p.p., (donateurs € 12,50) Opgave: www.winstuitverlies.nl/activiteiten of telefonisch 0341-250434.

■ REGIOAVOND CONTACTGROEP NIET-AANGEBOREN HERSENLETSEL

Doelgroep: Mantelzorgers van iemand met een niet-aangeboren hersenletsel. **Thema:** "Zorgen voor een ander, en... hoe gaat het met uzelf?!"

Data en sprekers: regioavond in **Dordrecht:** dinsdagavond 27 maart; spreker mw. L. de Pater; mantelzorgconsulent bij MEE Drechtsteden; regioavond in **Apeldoorn:** woensdagavond 28 maart; spreker dhr. W. Visser uit Nunspeet.

Kosten: de bijeenkomst is gratis voor leden van Helpende Handen en Op weg met de ander. Van niet-leden wordt een financiële bijdrage van € 7,50 gevraagd.

Aanmelding en informatie: Na uw aanmelding ontvangt u nadere informatie over de locatie en het tijdstip. Voor informatie en aanmelding kunt u contact opnemen met de secretaresse van de contactgroep: Marijke Stigter, 06-25415752 of met de coördinator: Marja Blonk-Westmaas, 0172-218098 of per e-mail: nietaangeborenhersenletsel@helpendehanden.nl

De contactgroep gaat uit van Helpende Handen. Zie voor informatie: www.helpendehanden.nl/nietaangeborenhersenletsel

BERICHTEN

■ ZANG- EN ORGELAVOND TE GOES

Zang- en orgelavond in de Sionkerk van de Geref. Gemeente in Goes, op **zaterdag 18 februari**, aanvang: 19.30 uur, m.m.v. het gemengd koor "De Lofzang" uit Goes en het gemengd koor "Rehoboth" en het jongerenkoor "Hananja" uit Tholen. Collecte voor het evangelisatieproject "In de Gouwstraat" te Rotterdam.

■ PSALMZANGAVOND TE THOLEN

5^e traditionele psalmzangavond op **zaterdag 18 februari**, aanvang: 19.00 uur, in de Grote Kerk te Tholen. Ds. G.J. van Aalst houdt meditatie over de te zingen psalmen. Martin Weststrate begeleidt de samenhang. Van deze psalmzang wordt een live-CD-opname gemaakt. Collecte t.b.v. de Theologische School. Zie voor meer informatie: www.naarhetconcert.nl

■ +16 CONFERENTIE AAN DE ZEEUWSE KUST

Haamstede – **2 en 3 maart**

Sprekers: ds. G.J.N. Moens en ds. J. van Rijswijk

In Haamstede aan strand, zee en duinen ligt het sfeervolle oord 'De Schouwsche Boer'. Een toplocatie voor een winterconferentie. Ben je +16 jongere en woon je

in Zeeland? Dan kun je deze conferentie niet voorbij laten gaan! Kom gezellig met je vrienden en geniet van twee dagen ontspannen en bezinnen. Bijbelstudie, strandwandeling enz. maken deze conferentie gezellig en waardevol. Kijk voor aanmelden en meer informatie op www.jbagg.nl/+16

■ CONTACTDAG STICHTING WINSTUITVERLIES

Landelijke contactdag van Winstuitverlies op **zaterdag 31 maart**. Deze dag is bedoeld voor allen die troost en steun

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 19 FEBRUARI 2012

Aalst 15.00 uur ds. W.J. Karels; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Alphen a/d Rijn 16.00 uur ds. J.S. van der Net; Amersfoort 9.30 en 16.30

uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 18.00 uur stud. A.T. Huijser; Arnhem 15.00 uur ds. F. Mulder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barne-

veld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 19.00 uur ds. J.M. Kleppe; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. G. Clements; Bodegraven 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Borssele 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; Boskoop 9.30 uur ds. H. Paul en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 18.30 uur ds. J. van Rijswijk; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Delft 10.00 en 15.30 uur stud. S.W. Janse; Den Helder 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Deventer 10.00 en 15.00 uur stud. A.T. Huijser; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 uur (H.D.) ds. R.A.M. Visser en 15.30 uur ds. A.A. Brugge; Emmeloord 19.00 uur ds. A. Schot; Enkhuizen 9.00 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enter 9.30 uur ds. J. Karels en 15.00 uur ds. E. Hakvoort; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.00 en 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; 's-Gravenhage 10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 16.30 uur ds. H. Paul; 's-Gravenzande 9.30 (bev. ambtsdr.) en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Haamstede 10.00 uur ds. W. Harinck en 17.00 uur ds. G.J.N. Moens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 19.00 uur ds. W. Visscher; Hoedekenskerke 10.00 uur ds. C. Harinck; Hoofddorp 19.00 uur ds. M. Golverdingen; Hoogvliet 16.30 uur ds. J. Driessen; Kampen 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; Kamperland 17.30 uur stud. J. van Laar; Kapelle-Biezelinge (in Sionkerk te Goes) 11.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. G.J. Baan; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. S. Maljaars; Kortgene 9.30 uur ds. G.J. Baan; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. G. van Manen; Kruijningen 9.30 en 18.00 uur (H.D.) ds. G. Hoogerland; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Leiderdorp 10.00 uur ds. J. Driessen en 18.30 uur ds. S. Maljaars; Lelystad 9.30 en 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Lisse 10.00 en 15.30 uur ds. M. Golverdingen; Marknesse 19.00 uur ds. K. Boeder; Meeuwen 15.30 uur ds. J. Schipper; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Mijdrecht 15.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. W. Harinck en 14.30 uur ds. B. Labee; Nieuwerter Aa 10.00 en 19.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Nieuwerkerk 9.30 en 15.30

uur (H.D.) ds. A.J. Gunst; Nieuwe-Tonge 10.00 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Nijkerk 14.30 uur ds. P. Melis; Nisse 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 18.00 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterend (Texel) 10.00 en 16.00 uur ds. D.W. Tuinier; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur stud. J. van Laar; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Opperdoes 15.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. K. Boeder; Oude-Tonge 14.30 uur ds. E. Bakker; Poederoijen 9.30 uur ds. M.J. van Gelder en 14.30 uur ds. G. Beens; Puttershoek 19.00 uur ds. L. Terlouw; Rhenen 10.00 en 18.00 uur (H.D.) ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkeveer 16.00 uur ds. G.J. van Aalst; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. E. Hakvoort; Rilland-Bath 14.00 uur ds. G. van Manen en 18.30 uur ds. C. Harinck; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. M. Joosse; Rotterdam-Centrum 18.00 uur stud. S.W. Janse; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 19.00 uur ds. R. Kattenberg; Sint Annaland 14.30 uur ds. P. Mulder; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.A. Brugge; Soest 9.30 uur ds. J.M. Kleppe; Stad aan 't Haringvliet 15.00 uur ds. G. Pater; Terwolde-De Vecht (in de Jacobus Fruytier scholengemeenschap te Apeldoorn) 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 16.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. G. Beens; Veenendaal 15.30 uur ds. A. Verschuure; Vlaardingenvliet 19.00 uur ds. W. Silfhout; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. P. Mulder; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 en 15.30 uur ds. J.W. Verweij; Werkendam 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. B. Labee; Westzaan 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Woerden 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. J.S. van der Net; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. J.J. Tanis; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Eekveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; Zwijndrecht 15.30 uur ds. M.J. van Gelder; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schreuder.

■ DINSDAG 21 FEBRUARI 2012

Brakel 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Dirksland 19.30 uur ds. J. Schipper; Hendrik-Ido-Ambacht 14.00 uur (huw.bev.) ds. M. Joosse; Naaldwijk 19.45 uur stud. S.W. Janse; Nijkerk 19.30 uur ds. G. Pater;

Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A.J. Gunst; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Urk 19.30 uur ds. J. van Belzen; Westzaan 19.30 uur ds. M. Mondria.

■ WOENSDAG 22 FEBRUARI 2012

Aalburg 19.30 uur ds. A. Schreuder; Berkenwoude 19.30 uur ds. A.A. Brugge; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Dinteloord 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Ermelo 19.30 uur ds. P. Melis; Hardinxveld-Giessendam 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hoofddorp 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Hoogeveen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 19.30 uur ds. A. Vermeij; Nieuwerter Aa 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Opheusden 19.30 uur ds. J. van Belzen; Poederoijen 19.30 uur ds. G. van Manen; Puttershoek 19.30 uur ds. J.S. van der Net; Rhenen 19.30 uur ds. C. Hogchem; Rijssen-Noord 14.30 uur ds. C.A. van Dieren; Sint Annaland 19.30 uur ds. W. Silfhout; Veen 19.30 uur ds. G. Pater; Veenendaal 19.30 uur ds. G. Bredeweg; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Zeist 19.30 uur ds. J.J. van Eekveld.

■ DONDERDAG 23 FEBRUARI 2012

Borssele 19.30 uur ds. J. Schipper; Genemuiden 19.30 uur ds. C. Hogchem; Leerdam 19.30 uur ds. A. Schot; Meeuwen 19.30 uur ds. M. Mondria; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. M. Karens; Ouddorp 19.30 uur ds. J.J. van Eekveld; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. A. Verschuure.

■ EVANGELISATIESAMEN- KOMSTEN ZONDAG 19 FEBRUARI 2012

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Druenen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merksem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Margrietstraat 30 • 4401 EZ Yerseke
Tel. 0113 - 57 36 81 • Mob. 06 - 222 96 733
E-mail: info@burgtours.nl • Website: www.burgtours.nl

Vraag de
reisgids 2012 aan!

Binnenkort voor u:

Thomas Shepard:

Gezonde gelovige e.a. € 24,50
Pleun Kleijn: Onderscheidende
gangen e.a. € 17,50

Boekhandel - uitgeverij
van Wijngaarden
Vliegersvelderlaan 15
3771 XE Barneveld
Tel. 0342-417335

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandeldersprille.nl

Boekhandel en antiquariaat Versprille

Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

Boeken met inhoud van blijvende waarde

A. Comrie

Verzameling van leerredenen € 35,-

Met de hand gebonden:

A. van Wesel

13 preken, waarvan 9 voor
de lijdensstijd € 29,-

P.v.d..Hagen

42 lijdenspreken € 58,-

Justus Vermeer

Oefeningen € 70,-

www.deoudewijn.nl

www.prolectori.nl

Alles nieuwe druk, niet hertaald

Te bestellen bij:

Uitgeverij De Oude Wijn

e-mail: info@deoudewijn.nl

Tel. 033 286 5548

Boven € 30,- geen portokosten

Genieten van rust, ruimte,
Veerse meer en strand.

Dat kan in onze 2-10 pers. vak. won.
in KAMPERLAND.

Bezet wk.18, 27t/m29, 32, 33.
Tel. 0113-351899 / 06-20417592.

Enkele weetjes Burgtours:

• Wij richten ons specifiek op de **reformatorische gezindte**. • Sturen pas een **factuur** als de reis vertrekgarantie heeft. Niet eerder! • En wij rekenen **geen** administratiekosten en/of reserveringskosten. • Geheel verzorgde **personeelsreizen**, met of zonder overnachtingen.

Serviceroutes: Ridderkerk - Klaaswaal - Oude Tonge - Nieuwerkerk - Goes - Kruiningen En de route: Nunspeet - Elspeet - Barneveld. Vanuit Middelburg (Mortiere) regelen we vervoer naar Goes.

Mooie reizen Zwitserland en Oostenrijk

(o.l.v. o.a. Maarten Treurniet en Wim van der Hoek),

Normandie, Andorra, Tsjechië, Roemenië enz.

Prachtig verzorgde reizen naar Israël en Jordanië met o.a. **Adri Bosman**.

Nog nooit in Israël geweest?

Zie dan onze reis: **Israël voor het eerst**.

Met Ds. H. Hofman naar Israël van 8-16 nov.

Vanuit de USA en Canada, maar ook vanuit Nederland mogelijk. Luxe 4* hotels.

Samenzangreis Israël met Ds. A. Schot en Pieter Heykoop. Nog maar 25 plaatsen beschikbaar. Maarten Dekker zal daar een avond in ons midden zijn. Gunstige vliegtijden, vervoer v.v. Schiphol.

Uitgelicht: Wintersfeerreis Oostenrijk 3-10 maart. Mooie alpentochten en excursies. U kunt nog een paar dagen voor deze reis opgeven. Maar wees op tijd!

Wilt u naar Israël met uw gezin, familie, vrienden of kerkelijke gemeente? Zowel voor kleine als grote groepen verzorgen wij **maatwerk**. Ook **fly-drives** mogelijk.

Samenzangreis Parijs, St. Eustache met Ds. C. van Krimpen en Pieter Heykoop. Bel voor de laatste hotelkamers. Al ruim 300 deelnemers.

Voor alle reizen geldt: **Deo Volente**.

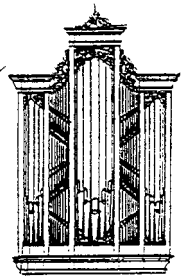
In de prachtige omgeving van **Rijssen/Holten** te huur: vrijstaand stenen vakantiebungalow op ruim perceel. Voorzien van cv, wasmachine, droger, ea. Aan fiets- en wandelroutes en ca 4 km van kerken. Info 0180 52 12 19

Te Huur:

In Nieuwdorp (Zld) naast de kerk van de Ger.Gem. volledig ingerichte woning voor 6 personen. Geschikt voor vakantie of tijdelijke huisvesting. Inl: Scriba Tel: 0113-613580.

Vakantie op de Veluwe?
www.rusteenweinig.nl

*Orgelmakerij
Boogaard*

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

Te huur **vakantiebovenwoning** tot 10 personen in de Harz-Duitsland. Nu vroegboekerskorting € 375,00 Kijk voor meer informatie op www.harz-vakantiewoning.nl of bel 0548-541219/06-54694183.

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGEL-OUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
Meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

“Fijn dat ik nog thuis kan blijven wonen”

Verpleging & Verzorging door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee.**

Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342 - 42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **huishoudelijke hulp**

IS DE DOOP GELIJKTJDIG DE WEDERGEBOORTE?

De Puriteinen en onze vaders leren anders!

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie of bel 0416-691788. Voor giften banknr. 5489.87.920

Jong stel zoekt **HUURWONING** Bennekom of omgeving.
Tel. 06-30736278

Onze luxe bungalows in ELSPPEET zijn weer te huur voor uw vakanties!!

www.tevreluwe.nl
T 034 2421 407 M 06 4949 7826
www.tnisje-elspeet.nl
T 0113 382 474 M 06 5115 3897
www.taberna-elspeet.nl
T 078 6122 667 M 06 2827 2379
www.plexat-elspeet.nl
T 078 6195 498 M 06 5042 6385
www.dewildkansel-elspeet.nl
T 010 4519 141 M 06 4442 3215

Zoekt u **persoonlijke zorg** voor uw dementerende vader en/of moeder? Neem contact op met fam. E. Top, Zorghuys Vellerveste, Barneveld.
Tel. 06-43559161 of kijk op www.vellerveste.nl

Vakantiewoning, boerderij met paarden. In **Sauerland** (Duitsland) 2 uur met de auto vanaf de Nederlandse grens. Schitterende natuur.
Tel. 0049-2354 3293
www.hornbruch.de.vu

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

Ook in de regio Leiderdorp, Lisse, Hoofddorp en Aalsmeer

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN
Sumatrastraat 11, 2405 EM Alphen aan den Rijn
(0172) 233338

Reformatorische Psychologenpraktijk Nederland

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste **hulp** aan **kinderen, jongeren** en **volwassenen** met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Tevens bieden wij hulp bij PGB aanvragen en verlengen

Voor meer informatie of aanmelding:

078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

Ruim 4 pers. **vakantiehuis te huur in Stroe**, rustige omgeving vlakbij heide en bos. Mooie wandel- en fietsroutes, veel privacy, evt. fietsen te huur Vanaf 50,-/n, hoogseizoen 350,-/wk Voor inl. bel 06-21420647 of mail molshoop@solcon.nl

ZENDINGS COMMISSIE OOSTKAPELE

Wie kan ons helpen met inf. De ons recent aangekochte 3 pans friet oven merk Hakto aardgas. Te voorzien van branders op propaan.
awijkhuys@zeelandnet.nl
a.maljaars@kliksafe.nl

”Principieel staat de beroeping van de ouderlingen op één lijn met die van de predikant”.

Dat schrijft ds. De Gier in De Saambinder op 12 november 1987.

Lees zijn hele driedelige serie over “De verkiezing van kerkenraadsleden” op www.digibron.nl. Daar vindt u het complete digitale archief van De Saambinder.

Gratis, snel en volledig

www.digibron.nl

Te Koop in Kruijningen
Marconistraat 36
In kindvriendelijke woonwijk gelegen uitgebouwde, instapklare eengezinswoning met 4 slaapkamers, bijkeuken, luxe hoekkeuken (2007), royale woonkamer met parketvloer, badkamer met ligbad en 2e toilet. Vaste trap naar zolderkamer. Voorzijde voorzien van rolluiken. Op loopafstand van school en kerk. 15 min van Goes en Bergen op Zoom, 3 min vanaf snelweg A58. Inhoud ca 335 m2. Perceel 132 m2. Bouwjaar 1992.
Vraagprijs € 169.500,-
Voor inlichtingen: 06-242 747 60

Kreijkes Vakantie Idee!

Dé Reformatorische reisorganisatie!

Gezins- parken

v.a. € 175,-

Vlieg- reizen

v.a. € 975,-

Bus- reizen

v.a. € 225,-

Jongeren reizen

v.a. € 425,-

t 0548-514 188 www.kreijkes.nl

Tom van Hell Fotografie

Bruidsreportages vanaf € 750 incl. album
Familiefotografie 033 2774445
Bedrijfsfotografie. 06 27122967
www.tomvanhell.nl

Luxe fotokaarten voor elke gelegenheid. Opbrengst voor de bouwkas van de Ger. Gem. te Rhenen. Kijk en bestel op: www.scheurfotokaarten.nl

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

BEHANDELING • BEGELEIDING
ONDERZOEK • ADVIES

Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

O.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

METEREN
(Geldermalsen)
Dorpsstraat 18

Informatie en aanmelding via:
Tel: 0180 - 42 69 55
E-mail: info@psychbrouwer.nl
Website: www.psychbrouwer.nl

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

HARKES *Persoonlijke zorg voor uw begrafenis*
Begravenissen
Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Wij verzorgen alleen begrafenis
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden

Begrafenisonderneming STAM
Molenstraat 153, 2961 AK Kinderdijk
Tel. 078 6919005 - **Geen crematies** -

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur: ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag** vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties **uiterlijk maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 0,95 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

**Correspondentieadres
Noord-Amerika:**

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

(Tele)communicatie Netwerken Beveiliging Audio

Lagarde

Voor een klinkend
resultaat!

Dorpsstraat 102 • 3881 BE Putten • (0341) 37 57 57 • www.lagarde.nl

begrafenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

**Begrafenisverzorging
Kamsteeg**

*Waar ú ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begravenissen*

0183 - 44 94 94

Hoofdgraaf 5 - 4281 NM Andel
www.begrafenisverzorgingkamsteeg.nl

Voor Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859

*Een respect- en stijlvolle
uitvaart is onze zorg*

PSYCHOSOCIALE ZORG

VERPLEGING

PERSOONLIJKE VERZORGING

PALLIATIEVE ZORG

MANTELZORGONDERSTEUNING

HULP BIJ HET HUISHOUDEN

Zorglijn: (0)0 264 07 77
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos THUISZORG ZORG DIE BIJ Ú PAST.

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begrafenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel

Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Nieuw

kliktime

Kliktime versie 2012

Het beste softwarepakket in Nederland voor ouderlijk toezicht!

**Probeer het nu
2 weken GRATIS!**

Download de software op www.kliktime.nl

*Voor een waardige en
stijlvolle verzorging
van begravenissen*

*met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwelijk en met bescheidenheid.*

Wij verzorgen alléén begravenissen door het gehele land en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.
• H. de Jongh • P.H. van der Leer • D.D.E. Melieste.

Begrafenisonderneming de Jongh

Hardinxveld-Giessendam T (0184) 611 154
Waardenburg T (0418) 652 039
Werkendam T (0183) 701 017

www.begrafenisondernemingdejongh.nl

Voor een fijne vakantie, of gewoon een paar dagen er tussen uit. In het bosrijke Rhenen aan de Ribeslaan 4. Ons pension is het gehele jaar geopend. Graag tot ziens in Rhenen. Pension mev. E. Knuivers, Tel.: 0317-614773 bgg 06-19856085 info@knuivers.com

Te huur **vakantiewoning in Zetten** (nabij Opheusden) Van 2 tot 15 pers. Alles aanwezig. Tel. 0488-451125 bgg 06-20465467

Karel Pul begrafenisverzorging

- Dag en nacht bereikbaar voor persoonlijke zorg
- Wij verzorgen begravenissen op de gehele Veluwe en omliggende plaatsen

Tel. 0341-562757 www.karelpul.nl
Korpersteeg 24a, 3853 LD Ermelo

Kamers te huur in vrijstaande woning te **Barneveld**. Op 500mtr vanaf station. Meer informatie? Bel naar 06-50487465 b.g.g. jantine@hardemanisolatie.nl